
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan BØRNEHUSET MOPÆLAPPEN 2022

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har haft særligt fokus på;

- Overgange og skift imellem aktiviteter, herunder fra leg til rutinesituation, og omvendt.
- Opdeling af det brede børnefællesskab i mindre, afstemte, og aldersopdelte grupper til pædagogiske aktiviteter, og spisesituationer.
- Pædagogiske aktiviteter i mindre grupper til leg og vokseninitierede aktiviteter.

Alt sammen med fokus på at få skabt en god struktur, som gør de konkrete læringsmiljø trygt og velfungerende for børnenes udbytte af læringen.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi har arbejdet systematisk med Tegn På Læring II til hvert personalemøde i professionelle læringsfællesskaber, herunder med vidensdeling i fælles forum.

Vi arbejder løbende, med refleksion og evaluering i den daglige dialog omkring vores pædagogiske praksis.

Vi har arbejdet med evaluering i forbindelse med emnerne i vores årshjul, samt evaluering af aldersopdelte læringsgrupper.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har arbejdet med vores Styrkede Pædagogiske Læreplan omkring emnerne i vores pædagogiske årshjul, som alle er baseret omkring de seks læreplanstemaer.

Vi er meget bevidst om, at vi opretholder det beskrevne børnesyn, og altid planlægger med udgangspunkt i børnenes perspektiv, herunder hvad deres udbytte af læringsmiljøet er, og at de får mulighed for at udvikle deres kompetencer i de pædagogiske læringsmiljøer.

Når vi afholder forældresamtaler, er de altid med fast dagsorden, som er forankret i de seks læreplanstemaer således at vi sikrer at komme hele vejen rundt om barnets udvikling, læring og trivsel.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Børneinitierede aktivitet:

Fokus var, at skabe en god kontakt, og relation mellem fire børn i en mindre gruppe, fordi vi observerede, at et barn stod ved siden af fællesskabet.

Vokseninitierede aktivitet:

Sommerfugleprojekt med afsæt i Natur, Udeliv og Science. Vi ville skabe indblik og forståelse for naturlivet, ved at følge forvandlingen fra larve til sommerfugl. Vi havde fokus på koncentration og opmærksomhed, finmotorik, nysgerrighed og sproglig formidling og forståelse.

Vi lavede krea projekter der matchede emnet "sommerfugl", sang de samme sange, så der også blevet øvet finmotorik, og skabt gentagelser i aktiviteterne.

Rutinesituation:

Garderobesituation. At skabe en god struktur, så læringsmiljøet bliver trygt og velfungerende, og derved giver børnene mulighed for at øge selvhjulpnehed, sociale og motoriske kompetencer, samt at forebygge/undgå udsathed.

Rutinesituation:

Overgange mellem aktiviteter. Skabe et trygt læringsmiljø for alle børn, som giver børnene mulighed for at øge deres overblik i et skift, så de kan blive så selvhjulpne som muligt, samt at øge oplevelsen af selvstændighed.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Børneinitierede aktivitet:

Optagelser på ipad med efterfølgende analyse, refleksion og dialog

Vokseninitieret aktivitet:

Foto og praksisfortællinger, samt citater fra børn

Rutinesituation:

Garderobe – observationer

Rutinesituation:

Overgange – observationer og praksisfortællinger

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Børneinitierede aktivitet:

Vi lærte, at barnet fortsat stod ved siden af legen. At gruppen med fire børn, fortsat, var for stor, konstellationen skulle ændres, fordi et andet barns måde at være deltager på, gjorde det umuligt for vores barn i fokus, at opnå lige deltagelsesmuligheder. Den voksne skal kun være deltager, ikke observatør, det skal være en kollega der observerer.

Vokseninitieret aktivitet:

Vi lærte, at opdeling af børnegruppen i mindre grupper, giver rolige voksne og børn, hvilket giver børnene øget deltagelsesmuligheder for at være fordybet i aktiviteten, i længere tid, uanset diversitet og deltagelsesbetingelser.

Ved at arbejde med det samme emne igennem en længere periode, gav meget tid til fordybelse, og mulighed for at arbejde med emnet på forskellige måder, og gøre brug af de voksnes kompetencer på forskellige måder.

Rutinesituation:

Garderobe – En god struktur, og en mindre børnegruppe i garderoben af gangen, giver et roligere og mere velfungerende læringsmiljø, og dermed øget mulighed for, at børnene kan hjælpe sig selv og hinanden, at de bedre kan efterspørge, og tage imod hjælp, at de bedre kan vente på tur.

Rutinesituation:

Overgange - De voksne skal fordele de praktiske opgaver imellem sig, og overholde aftaler, for at de voksne bevarer roen og overblikket – det hjælper børnene til at bevare overblikket, og det skaber rum til at tilgodese differentierede behov og forudsætninger.

Det er vigtigt at vide hvad der motiverer børnene, mhp. hvordan de voksne skal skabe et samarbejde med børnene omkring deres adfærd i overgangen, og dermed at deres handlinger forbliver hensigtsmæssige.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskirklen.

Børneinitierede aktiviteter:

Siden vores videooptagelser, har vi brugt, at aktiviteten skal være mere voksenstyret med vejledt deltagelse, og færre børn, når fokus er rettet mod inklusion og lige deltagelsesmuligheder af bestemte børn.. Det konkrete barn viste tegn på behov for vejledt deltagelse, hvilket vi gør i andre kontekster også, fx spise

Vokseninitierede aktiviteter:

Vi har lært at mindre grupper, øger børnenes muligheder for at opbygge gode kompetencer, og dermed deres udbytte af læringsmiljøet, hvilket gælder i alle læringsmiljøer.. De fysiske rammer, placeringer, og indretning er vigtig, for at skabe mulighed for at differentiere efter børnenes behov og forudsætninger.

Rutinesituation:

Garderobe - Prioritere at bruge tid i garderoben. Det er et vigtigt læringsrum. Det skal planlægges, hvilke og hvor mange børn og voksne der går i garderoben, samt i hvilken rækkefølge. Struktur, planlægning og mindre grupper virker rigtig godt i andre situationer.

Rutinesituation:

Overgange – Struktur og tydelige aftaler omkring overgange, mindre grupper, tydelig kommunikation og meningsfyldte aktiviteter, samt nærværende voksne, giver velfungerende læringsmiljøer.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen har læst og godkendt denne evaluering.

Vi er i gang med at udarbejde principper for vores børnehus, sammen med vores forældrebestyrelse. I dette arbejde og dialogen herom, får vi talt om alt fra *det gode samarbejde, inklusion, samt prioriteringer af hvordan vi bruger pengene.*

Forældrebestyrelsen forsøger at etablere aktiviteter for forældre og børn, fx ”Tour de legeplads”, hvor børn og forældre kan mødes i en anden form, end i garderoben ved afhentning- og aflevering af deres børn. Ligeledes arrangerer de aktiviteter, der læner sig op ad emnerne i vores pædagogiske årshjul, så der er en rød tråd, og noget genkendelighed for børnene.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

I forbindelse med eksternt tilsyn, januar 2022, blev vi opmærksomme på, at vores legeplads, som pædagogisk læringsmiljø – indhold, indretning, voksnes nærvær, positioneringer, opdeling mellem vug/bhv, har behov for at blive justeret, mhp. at sikre lige deltagelsesmuligheder til alle børn uanset behov og forudsætninger.

Dette arbejde er påbegyndt i foråret 2022.

Vi skal fortsat arbejde med at skabe god struktur omkring vores overgange, samt i de daglige rutiner, så de pædagogiske læringsmiljøer bliver så trygge og velfungerende som muligt, og understøtter alle børns trivsel, læring og udvikling, samt mulighederne for at udvikle deres kompetencer.

Vi skal fortsat arbejde med piktogrammer og dagstavler, og sikre en ensrettethed i den visuelle og verbale kommunikation.

Vi skal skabe tydelige legemiljøer, med et godt visuelt udtryk, som fortæller børnene, hvad man kan lave, hvor.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der

er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi vil fortsætte med at arbejde med evaluering i professionelle læringsmiljøer, på vores personalemøder, med vidensdeling i fælles fora. Herudover vil vi justere, så der bliver mere tid feedback og spørgsmål til refleksion, i fælles fora.

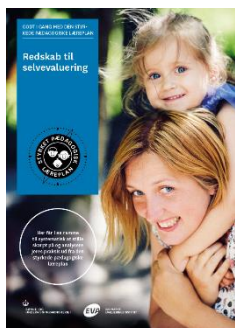
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vores læreplan beskriver på korrekt vis, de pædagogiske læringsmiljøer, vi ønsker at have.

Denne evaluering har gjort os opmærksomme på, at vi skal være bevidste om, at vi gør det, vi ved, vi skal, med udgangspunkt i børnenes perspektiver og deres udbytte af læringsmiljøerne.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC